

כ"ב סיון תשפ"ג
11 יוני 2023

לכבוד

גבי מישל קרמרמן
מנכ"לית
הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו

מר דוד רגב
נציב פניות הציבור
הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו

שלום רב,

הנדון: הסתה חמורה לגזענות בתכנית הרדיו "התכנית של עמדינה" המשודרת ברדיו ירושלים

בשם המרכז לנפגעי גזענות, מיסודם של המרכז הרפורמי לדת ומדינה והמטה למאבק בגזענות ובשם התנועה לטוהר המידות, הרינו לפנות אליכם בעניין הנדון, כדלקמן:

1. עניינה של פנייה זו בהתבטאויות גזעניות ומסיתות חוזרות ונשנות המושמעות על ידי השדרן אלעד עמדי במסגרת תכנית הרדיו "התוכנית של עמדינה" המשודרת מדי יום בין השעות 14-16 ברדיו ירושלים (להלן בהתאמה: "התכנית" ו-"התחנה"), וזאת בניגוד גמור לחובות המוטלות על התחנה מכוח הדין, לרבות כללי האתיקה החלים עליה.
2. להלן מספר דוגמאות להתבטאויות רוויות שנאה וגזענות כלפי הציבור הערבי שהשמיע השדרן אלעד עמדי במסגרת התכנית במהלך השבועות האחרונים:
  - א. בתכנית מיום 16.4.23 התייחס עמדי לפיטוריו של עובד ערבי שביצע עבודות עבור עיריית ירושלים ופוטר לאחר שתועד תולש דגלי ישראל: "...כי הוא לא בעל הבית, הערבי, הוא מיעוט פה. והם מתנהגים... כי המשטרה שלנו לא עושה את מה שהיא יכולה לעשות... אותו ערבי פוטר מהעבודה אבל זה לא מספיק כי אתם יודעים כמה כאלו עושים נזקים בלי שאנחנו נדע?"
  - ב. עמדי למאזין בתכנית מיום 30.4.23: "אנחנו רק נקווה שמי שעושה פוזות במדינת ישראל ויהיה הכי גנגסטר, הכי עבריין והכי ערבי שלא סופר שוטרים עם נשקים בבית, מכינים אותם ליום הדין, לשחיתת היהודים בהמשך והפראיירות היהודית הטיפשית שלנו נותנת לנו להתנהג ככה בדרום. במקום שניכנס וביד קשה מאוד, אי אפשר לעשות את זה. עד שלא יחליפו בבג"ץ, עד שלא תהיה רפורמה אתה לא יכול."
  - ג. בתכנית מיום 2.5.23 התייחס עמדי להרשעה של לוחמת מג"ב בתקיפת ערבייה: "לוחמת שנתנה את חייה למדינה מאשימים אותה, וערבייה שהייתה חוצפנית לכאורה שמדברת איך שבא לה כמו שערבים מדברים לשוטרים. אתם שמים לב [מחקה מבטא ערבי] למי מי אתה יא זבל יא אפס, מדברים ככה לשוטרים והם לא יכולים לעשות כלום. איבדנו את זה, את כל כוח ההרתעה, אם לא יחליפו כאן את השופטים, בגלל זה צריך את הרפורמה."
  - ד. בתכנית מיום 3.5.23 פנה עמדי אל ראש הממשלה בנימין נתניהו: "ואתה עוד לא הצלחת לקרוא את הערבים בישראל? שהשפה היא שונה? פה רוצים לשחוט אותנו, את הילדים שלנו, שמאלנים, ימנים, אשכנזים, מזרחים. כל מי שיהודי לערוף ולשרוף." בהמשך התכנית הוסיף

עמדי את הדברים הבאים: "בושה וכלימה למה שאני ציפיתי, בושה וכלימה להגנת המדינה, **בושה וכלימה שהערבים פה מרגישים שניצחו, בושה וכלימה שהבדואים ניצחו, בושה וכלימה שאנחנו רפסנים...**"

ה. בתכנית מיום 8.5.23 אמר עמדי בשיחת טלפון למכבי אש: "... בני דודנו לא לשחק אותה ל"ג בעומר להשאיר מדורות ביערות לשרוף. מכירים? אוהבים את הארץ – לא שורפים. מגדלים. הם מכירים את הנהלים של מה קורה פה לפעמים, איך שורפים את השטח."

ו. בתכנית מיום 29.5.23 אמר עמדי בשיחה עם מאזין שעובד בשיטור העירוני: "...מגיעים מכוניות ועושים רעש במכוון, ונותנים שמה תחרויות אופנועים ועושים רעשים ומנועים שאסור ומכוניות עם חלונות כהים, זה בעצם ג'יהאד של הערבים כלפי הישות הישראלית בעלת הבית של המקום הזה. הם לא סופרים אף אחד והם עושים נזקים אדירים... אני רוצה להגיד לכל אותם ערבים חמודים... תעשו את זה בעזה, ברמאללה, במקומות שלכם. פה אתם תקבלו בראש, פה תקבלו עונשים. ופה אני מבטיח לכם באופן אישי, הג'יהאד הבעייתי הזה, המכני, יגמר עוד ייגמר, כי מרגע זה בהן צדק אני מערב את האנשים הכי חזקים בישראל בעניין של החוצפה הבלתי נלאית שיש לאנשים האלה לערבים וזה רק ערבים, וזה בדוק, כן אני אומר דברים בדוקים. והטיפול צריך להיות מסיבי וביד קשה כלפי הג'יהאד המכוון הזה..."

ז. בתכנית מיום 30.5.23 אמר עמדי במסגרת שיחה עם מאזין, שוטר ממחוז ש"י: "אני רוצה תעודת אזרח שוטר, שיהיה לי את האפשרות לעצור אנשים בכביש ולתת להם דוחות. אתה יודע איך אנשים מתנהגים בתלפיות בכביש פה? אני לא רוצה להתנהג בצורה בזויה אבל אם תראה איך הבני דודים נוהגים בתלפיות, אני רוצה לטפל בזה כאזרח מודאג."

ניתן להאזין לכלל הדברים שצוטטו לעיל באמצעות הלינק להלן: <https://we.tl/t-Ed6WaCVSvC>

3. יאמר מיד, המדובר בהתבטאויות מכלילות גזעניות פוגעניות ומבזות ומעוררות איבה ומדנים כלפי המשתייכים לציבור הערבי, העולות כדי הסתה גזענית פרועה ופסולה.

4. כפי שיפורט להלן, התבטאויות המסיתות והגזעניות של השדרן עמדי כלפי הציבור הערבי עומדות בניגוד מוחלט להוראות הדין. חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, התש"ן - 1990 (להלן: "החוק"), קובע בסעיף 46(א)(2):

"מורשה לשידורים לא ישדר שידורים שיש בהם –

(2) הסתה לגזענות, לאפליה או לפגיעה ממשית באדם או בקבוצת בני-אדם, על רקע השתייכותם לדת, גזע, לאום, מין, עדה, אורח-חיים או מוצא;"

5. כללי הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו (אתיקה בשידורי טלוויזיה ורדיו), התשנ"ד-1994 (להלן: "כללי האתיקה"), קובעים בסעיף 11א:

"(א) בעל זיכיון לא ישדר משדר שיש בו משום פגיעה בטעם הטוב.

(ב) בעל זיכיון לא ישדר משדר שיש בו פגיעה בכבודו של אדם
או ברגשות הציבור...”

6. סעיף 22 לכללי האתיקה קובע:

”(א) מבלי לגרוע מאחריותו של כל אדם לפי כל דין, הופרה
הוראה מהוראות כללים אלה, יראו אותה כהפרה של בעל
הזכיון שבשידוריו הופרה ההוראה, וזאת בין אם ידע או היה
עליו לדעת על ההפרה ובין אם לאו.
(ב) מבלי לגרוע מהאמור בסעיף קטן (א), חובת שמירתם של
כללים אלה מוטלת על כל אחד מעובדי בעל הזכיון ומהפועלים
עבורו, וחובתו של בעל הזכיון להבטיח את שמירתם של כללים
אלה בידיהם.”

7. אין כל ספק כי הן הוראות החוק והן כללי האתיקה שפורטו לעיל הופרו במקרה דנן ברגל גסה כאשר
שודרו בתכנית התבטאויות המסיתות לשנאה ולגזענות כלפי הציבור הערבי, שיש בהן פגיעה בכבוד
האדם, ברגשות הציבור הערבי ובטעם הטוב.

8. נזכיר, כי בהיותו של הערוץ אמצעי תקשורת, הרי הוא מחויב לפעול לאור עקרונות היסוד של שיטתנו
המשפטית ובראשם **עקרונות השוויון והכבוד** המעוגנים **בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו**. אין ספק
כי ההתבטאויות דלעיל אינן עולות בשום צורה ואופן בקנה אחד עם עקרונות יסוד חוקתיים אלה.

9. יודגש כי למרבה הצער אין זו הפעם הראשונה בה מתבטא השדרן אלעד עמדי באופן פוגעני ומסית
לאלימות ולגזענות. כך, על פי פרסומים בתקשורת,¹ אך לאחרונה שב השדרן לשדר בתחנה לאחר
שהושעה מתפקידו למשך פרק זמן של כחודש וחצי בשל התבטאויות אלימות כנגד כבוד נשיאת בית
המשפט העליון. זמן לא רב לפני כן, הושעה עמדי למשך יומיים לאחר שהתבטא בתכנית באופן מסית
ומבזה כנגד אוהדי קבוצת הכדורגל הפועל ירושלים. זאת ועוד, בדו"ח פניות הציבור של הרשות
השנייה משנת 2013,² נזכרות תלונות מאזינים בגין התבטאויות פוגעניות שהשמיע עמדי בתכנית
כלפי ערבים וציבור הלהט"ב. בדו"ח האמור אף נכתב מפורשות כי אם התבטאויות דומות יישנו
יישקל לפתוח בהליך הפרה העלול להוביל לנקיטה בסנקציה כספית כלפי התחנה.

10. בנסיבות אלה, בהן עמדי ממשיך להתבטא במסגרת התכנית באופן חוזר ונשנה באופן פסול, גזעני
ומסית כנגד ערבים, מחייבות נקיטה מיידית בצעדים חמורים תקיפים ונחרצים הן כנגדו והן כנגד
התחנה על מנת למצות עמם את הדין במלוא החומרה, ולמנוע הישנות התבטאויות דומות ופסולות
במסגרת שידורי התחנה ובמסגרת התכנית בפרט.

¹ראו למשל כתבה שפורסמה באתר האינטרנט של עיתון הארץ ביום 10.1.23 :

<https://www.haaretz.co.il/sport/israel-soccer/2023-01-10/ty-article/00000185-9b81-df14-af8d-9fe9fa8c0000>

<https://www.haaretz.co.il/gallery/media/2023-02-06/ty-article/premium/00000186-2854-db7a-a7f7-a9df401f0000>

<https://cdn.the7eye.org.il/uploads/2014/03/rashut2-pniyot-hatzibur2013.pdf>²

11. לאור כל האמור לעיל, נבקש כי:

- א. ייערך בירור מעמיק וממצה אל מול אלעד עמדי והתחנה ביחס להתבטאויות המסיתות נשואות פניה זו;
- ב. יובהר באופן חד משמעי לאלעד עמדי ולתחנה כי ההתבטאויות שפורטו בפנייה זו הן פוגעניות מסיתות לגזענות ופסולות החורגות בבירור מהמוותר בשידורי התחנה;
- ג. תורו כי תפורסם התנצלות מטעם עמדי והתחנה לרבות במסגרת שידורי התכנית בגין התבטאויותיו הפוגעניות והפסולות של עמדי שפורטו לעיל;
- ד. יובהר לעמדי ולכלל צוותי השידור והשדרנים. ות בתחנה כי חל איסור חמור על השמעת התבטאויות פוגעניות מבזות משפילות ומסיתות כלפי ציבורים שלמים וכי חלה עליהם חובה לקיים שידורים מכבדים ונאותים;
- ה. תנקטו בכל האמצעים העומדים לרשותכם על מנת למנוע את הישנותה של הפרת הדין על ידי התחנה ועל ידי אלעד עמדי, לרבות פתיחה בהליך הפרה והטלת עיצום כספי משמעותי על התחנה;

12. לאור חומרת הדברים, נודה להתייחסותכם המהירה.

בכבוד רב,

בעז ארד, עו"ד

חבר הצוות המשפטי של התנועה לטוהר המידות

נועם פרייס, עו"ד

המרכז הרפורמי לדת ומדינה

העתקים:

מר גדי קסטיאל ומר שלום אורן, מנכ"לים משותפים, רדיו ירושלים
עו"ד אווקה זנה, ראש היחידה הממשלתית למאבק בגזענות, משרד המשפטים